

Representantforslag 174 S

(2009–2010)

fra stortingsrepresentantene Borghild Tenden og Trine Skei Grande

Dokument 8:174 S (2009–2010)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Borghild Tenden og Trine Skei Grande om snarest å fastsette et mål om 25 prosent reduksjon i næringslivets administrative kostnader knyttet til regler og skjemavelde innen 2012

Til Stortinget

Bakgrunn

Stortinget har ved flere anledninger behandlet forslag fra Venstres representanter og øvrige opposisjonspartier om tiltak for å minske de administrative kostnadene for norsk næringsliv knyttet til regler og skjemavelde, senest forslag fra forslagsstillerne Trine Skei Grande og Borghild Tenden om et eget norsk regelråd, Representantforslag 61 S (2009–2010).

Selv om regjeringen og regjeringspartiene tilsynelatende er enige i behovet for å redusere de administrative kostnadene, skjer det fint lite. Fortsatt bruker norske bedrifter hvert år 54 mrd. kroner på rapportering pålagt av det offentlige. Regjeringen har ikke greid å redusere forpliktelsene med mer enn 0,5 prosent de siste tre årene, og initiativ til regel- og lovendringer som er helt sentralt for å kunne oppnå resultater, er fraværende.

Ifølge tall fra Oppgaveregisteret ved Brønnøysundregistrene som ble lagt fram nylig, viser det tvert imot at skjemaveldet øker og arbeidet med forenkling har stoppet opp. Ifølge Oppgaveregisteret ble det i 2009 innført 12 nye skjemaer som næringslivet må bruke 32,1 årsverk på å fylle ut og sende inn. Kun 9 skjemaer har forsvunnet i løpet av året. Finansavisen har beregnet at skjemabelastningen i løpet av 2009 kun har blitt redusert med 4,8 promille.

«Etatenes og Oppgaveregisterets arbeid med forenklings- og samordningstiltak for å minske næringslivets oppgavebelastning, har i 2009 resultert i en total reduksjon på 53,9 årsverk. I den samme perioden har vi registrert at det er kommet til 32,1 årsverk i forbindelse med nye oppgaver», heter det i rapporten.

Altså har det i realiteten ikke skjedd noen nevneverdig reduksjon i 2009. Forslagsstillerne viser også til at dette bare gjelder for det statlige regelverket, og at kommunenes og fylkeskommunenes regelverk kommer i tillegg.

Det har så langt ikke kommet et konkret forslag fra regjeringen i denne perioden som tyder på at tallene skal bli noe bedre i 2010. Tvert imot er det en sendrektighet i dette arbeidet som er påtakelig.

Det er over ett år siden (16. juni 2009) daværende næringsminister Sylvia Brustad sendte ut en pressemelding hvor det ble lovet at det skulle settes ned et utvalg som skulle se nærmere på hvordan forenklinger i det norske lovverket kan gjennomføres. Innspill fra Revisorforeningen og arbeidet i EU og andre land er bakgrunnen for dette utvalget. Ifølge pressemeldingen ville Nærings- og handelsdepartementet komme tilbake til mandat og sammensetning for et slikt utvalg. Resultat per i dag er at det ikke har skjedd noen verdens ting med et slikt utvalg.

Det har gått 162 dager siden næringsminister Trond Giske på NHOs årskonferanse lovet at han:

«... vil jobbe for konkrete mål for å fastsette de viktigste konkrete tiltakene og ikke minst konkret gjennomføring.»

Resultat per i dag er at det ikke har skjedd noe, og at statsråden fortsatt vurderer om han skal fastsette mål og eventuelt hvor store disse skal være.

I Soria Moria 2-erklæringen slås det fast at regjeringen vil gjennomføre forenklinger for næringslivet, spesielt rettet mot små og mellomstore bedrifter, her-

under se på endringer i blant annet regnskapsloven og aksjeloven. Forslagsstillerne er ikke kjent med at det er gjennomført noen slike forenklinger og heller ikke at det er et arbeid i gang med å se på endringer i regnskapslov og aksjelov. Det er for eksempel over halvannet år siden (20. oktober 2008) høringsfristen for NOU 2008:12 Revisjonsplikt for små foretak gikk ut. Stortinget er ikke varslet om når (og om) regjeringen vil følge opp denne og eventuelt fremme forslag for Stortinget.

Et godt eksempel på regjeringens og regjeringspartienes nølende holdning er innlegget representanten Ingrid Heggø fra Arbeiderpartiet holdt under behandlingen av Representantforslag 61 S (2009–2010) fra representantene Trine Skei Grande og Borghild Tenden om å etablere et eget norsk regelråd etter svensk modell (Innst. 224 S (2009–2010)) 11. mai 2010, hvor hun uttalte:

«Eg deler ministeren sitt syn på at det kan vera formålstenleg å setja konkrete mål på reduksjon i denne byrda, men det viktigaste er at vi ikkje foreslår nye tiltak utan at det er konsekvensutgreidd korleis dette slår ut for bedriftene kostnadmessig, arbeidsmessig i forhold til formålet med kontrollen.»

Problemet er, etter forslagsstillerens syn, at det verken skjer det ene eller det andre. Statsrådets departement har selv slått fast, i forbindelse med Riksrevisjonens undersøkelse av statens regelverksarbeid overfor næringslivet, at:

«Det har lenge vært klart at utredning av økonomiske og administrative konsekvenser ofte har vært av varierende kvalitet. Dette gjelder særlig konsekvensene for bedriftene og for verdiskapingen. Utilstrekkelig utredning av økonomiske konsekvenser for næringslivet skyldes ikke i første rekke at det mangler formelle krav til utredningene, men at kravene ikke følges godt nok i praksis.»

Forslagsstillerne vil at det skal være enkelt å starte, drive og eie næringsvirksomhet i Norge. Målet må være å minske de administrative kostnadene som har oppstått på grunn av regler og skjemavelde, med minst 25 prosent i innen 2012. Målet må også være å skape en merkbar og målbar forandring til det bedre i bedriftenes hverdag.

I Europa har flere land satt ambisiøse nasjonale mål for reduksjon i bedriftenes administrative kostnader. Forenkling av regelverk står høyt på EUs dagsorden som et ledd i å oppfylle Lisboa-strategien. I slutterklæringen fra EU-toppmøtet i Brussel i mars 2007 ble det slått fast at reduksjon av administrative kostnader, spesielt rettet mot små og mellomstore bedrifter, er et viktig tiltak for å stimulere Europas økonomi. På EU-toppmøtet ble det vedtatt at de administrative byrdene som kommer som følge av EUs lovgivning, skal reduseres med 25 prosent innen 2012.

Forslagsstillerne mener at det er avgjørende viktig at Norge gjør det samme. Bare på den måten er det mulig å få til en kraftfull og varig reduksjon i næringslivets kostnader. Uten et konkret mål er det mye lettere å la være å gjøre nødvendige og viktige grep. Uten et konkret mål å strekke seg mot er det vanskelig å oppnå resultater.

Mens den norske regjeringen nøler, handler regjeringene i våre naboland – Sverige og Danmark – og begge kan vise til helt andre resultater enn Norge.

I Danmark er de administrative kostnadene redusert med 20 prosent etter at den danske regjering fastsatte et mål om 25 prosent reduksjon i løpet av 2010. Samlet har dette redusert de administrative kostnadene for dansk næringsliv med 6 mrd. danske kroner. I en pressemelding 2. juni 2010 slår den danske økonomi- og erhvervsminister Brian Mikkelsen fast at:

«- Det glæder mig, at vi nærmer os målet. Det gavner allerede virksomhederne meget, at vi har fået lettet de administrative byrder med 20 pct., Det betyder, at de kan bruge deres tid på at skabe vækst i stedet for at bøvl med at udfylde formularer. - Når administrative krav er svære at forstå eller virker unødvendige, fylder de meget i virksomhedernes bevidsthed, selvom de ikke er byrdefulde i kroner og ører. Derfor er regeringen sideløbende gået i gang med at reducere 19 konkrete irritationsbyrder, erhvervslivet selv har været med til at pege på som særligt besværlige.»

I Sverige er bedriftenes administrative kostnader redusert med 7,3 prosent netto, og 11 prosent brutto, og har gitt svensk næringsliv en besparelse på over 7 mrd. svenske kroner. Målet om 25 prosent reduksjon innen 2012 opprettholdes, og man er på god vei til å lykkes. Erfaringene med det svenske regelrådet er så gode at mandatperioden for rådet er forlenget til ut 2014 og avsluttes ikke ved utgangen av 2010, som opprinnelig planlagt. I en pressemelding 28. mai 2010 sier den svenske næringsminister Maud Olofson at:

«- Tack vare en tydlig målbild och ett ambitiöst förenklingsarbete är vi på god väg att göra det som andra bara pratat om; vi har förenklat företagarens vardag.»

Det nærmeste man kommer tilsvarende handling fra norske statsråder og den norske regjering må være næringsminister Trond Giskes svar på konkret spørsmål fra Borghild Tenden i Stortinget 11. mai 2010 hvor hun etterlyste i hvilken størrelsesorden statsråden kan tenke seg at man kan kutte i bedriftenes administrative kostnader. Statsråden svarte at:

«Jeg vil si at ambisjonen er mest mulig, så får vi sette et tall som er oppnåelig og realistisk samtidig som det er ambisiøst.»

Forslagsstillerne mener at en reduksjon på 25 prosent både er oppnåelig og realistisk. Det viser erfaringene fra Sverige og Danmark. Resultatoppnåelsen er helt avhengig av den politiske viljen. Den er dessverre, etter forslagsstillernes syn, fraværende hos den norske regjeringen.

Forslagsstillerne viser også til at stadig flere norske bedrifter flytter eller etablerer datterselskaper utenfor landets grenser. I Nationen 17. juni 2010 er det for eksempel et oppslag om den norske motesuksessen Moods of Norway, som nå har etablert et datterselskap i Göteborg:

«Vi har nådd et punkt hvor vi ikke lenger orker å forholde oss til norske regler», sier daglig leder Jan Egil Flo til avisen.

Oppnås forslagsstillernes mål om 25 prosent reduksjon, betyr det at mer enn 13 mrd. kroner frigjøres

til gründervirksomhet og videreutvikling av norske bedrifter. Det må, etter forslagsstillernes syn, være bra både for bedriftene og for muligheten til å skape flere arbeidsplasser, beholde selskaper som Moods of Norway i Norge, og dermed få flere personer i arbeid.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen snarest fastsette et mål om 25 prosent reduksjon i næringslivets administrative kostnader knyttet til regler og skjemavelde innen 2012.

18. juni 2010

